

Plan van aanpak 'Terugdringen jeugdoverlast in de Schadewijk'

1. Aanleiding

Op 16 juli heeft de gemeenteraad van Oss unaniem ingestemd met de motie van het CDA:

Constaterende dat,

- *Er afgelopen jaar een prachtig wijkcentrum is geopend in de wijk Schadewijk, welke het kloppend hart van de wijk moet gaan vormen,*
- *Er een actieve wijkraad is die op het punt van jeugdoverlast in de wijk het voortouw heeft genomen in samenwerking met, Brabant Wonen, wijkagenten, wijkcoördinator, basisschool, welzijnsorganisatie, regionaal Veiligheidshuis,*
- *Ondanks alle inspanningen er langdurige en in toenemende mate overlast is van problematische jeugdgroepen, die zich bewegen tussen Schadewijk en Berghem.*

Overwegende dat,

- *de problematiek van deze jeugdgroep voor de vrijwilligers te zwaar is, vooral voor het wijkcentrum en directe omgeving,*
- *De toegankelijkheid van de overige gebruikers van het wijkcentrum hierdoor onder druk staat,*
- *Ook in de kadernota het probleem signaleerd wordt (pag.38)*

Draagt het college op,

- *Om samen met alle ketenpartners in de wijk Schadewijk en Berghem op de kortst mogelijke termijn tot een concreet plan van aanpak te komen om zo de overlast, die wordt ervaren, terug te dringen.*

Sinds de opening van het wijkcentrum in de Schadewijk (en in periode daarvoor met name rondom het Cruijff Court) is er op deze locatie sprake van hardnekkige jeugdoverlast. Vanuit de domeinen wijkgericht werken, integrale veiligheid, jeugd en welzijn zijn hier verschillende acties op uitgezet. De motie zoals aangenomen door de gemeenteraad, onderschrijft de extra inzet en aandacht die nodig is om de volgende doelstellingen te bereiken:

1. De ervaren jeugdoverlast op deze locatie aan te pakken.
2. Zorgen dat vrijwilligers en bezoekers het wijkcentrum met een veilig gevoel kunnen bezoeken.

In dit plan van aanpak wordt aangegeven welke maatregelen reeds genomen zijn en welke aanvullende maatregelen er in gang gezet zijn of zullen worden. Dit plan van aanpak richt zich met name op de locatie wijkcentrum Schadewijk/Cruijffcourt en op de jeugdgroep die voor de hardnekkige jeugdoverlast gezorgd heeft. In het verleden is deze groep ook actief geweest in Berghem. (Vanuit dat perspectief zal in dit plan van aanpak aandacht zijn voor Berghem.)

2. Actuele situatie

Het wijkcentrum Schadewijk en het Cruijffcourt zijn plekken waar verschillende jongeren samen komen. Niet alle jongeren die hier komen geven overlast. Er zijn twee jeugdgroepen in Schadewijk die voor overlast hebben gezorgd. Deze groepen zijn goed in beeld bij politie, jongerenwerk, BJG (Basisteam Jeugd en Gezin) en RVML (Regionaal Veiligheidshuis Maas en Leijgraaf).

Uit de periodieke rapportage van de politie van mei 2015 is gebleken dat beide groepen in de Schadewijk als hinderlijk kunnen worden beschouwd. Beide groepen hebben daarbij de codering "straatbende" gekregen. Dit heeft te maken met hiërarchie en onderlinge solidariteit binnen de groepen.

De afgelopen periode is de overlast, zoals die geconstateerd wordt door politie en jongerenwerk, afgenomen. Dit blijkt uit de cijfers van de politie (incidenten jeugdoverlast en incidenten vernielingen), en dit blijkt uit de informatie van wijkagenten en jongerenwerkers die regelmatig op deze locatie komen. De inzet van politie, jongerenwerk en overige partners hebben hier zeker invloed op gehad. Daarnaast zal ook de zomervakantie hier voor een deel van invloed op zijn geweest.

3. Inbreng vanuit de wijk, professionals en gemeente

De acties in dit plan van aanpak zijn afgestemd met de wijkraad, het bestuur van het wijkcentrum en met de betrokken professionals. Deze partijen hebben de volgende aandachtspunten ingebracht:

- De wijkraad en het bestuur van het wijkcentrum geven aan dat zij, naast de acties gericht op het voorkomen van overlast, vooral behoefte hebben aan meer inzet en ondersteuning ten aanzien van de regie, coördinatie en ondersteuning in de wijk in algemene zin en in het wijkcentrum in het bijzonder. Dit is gericht op het bevorderen van de leefbaarheid in de Schadewijk.
- De professionals uit de wijk (kernteam Schadewijk) stemmen in met het plan van aanpak. Aanvullend daarop spreken ze uit dat er op langere termijn aandacht moet zijn voor de jeugd in de Schadewijk.
- De professionals vanuit het veiligheidsdomein (politie en Regionaal Veiligheidshuis Maas en Leijgraaf) geven aan dat de acties die in dit plan van aanpak staan voldoende zijn en passen bij de actuele situatie. De politie geeft daarbij aan dat, om te zorgen dat er niet opnieuw overlast en veiligheidsproblemen ontstaan, er geïnvesteerd moet worden in de leefbaarheid in de Schadewijk en de actieve samenwerking met de bewoners.
- De professionals vanuit het jeugd- en welzijnsdomein (BJG en jongerenwerk) stemmen in met het plan van aanpak. Met dit plan van aanpak kan de jeugdoverlast worden aangepakt. Aanvullend willen deze professionals meewerken aan duurzamere inzet op leefbaarheid en de jeugd van Schadewijk.

4. Integrale aanpak voor de korte termijn

Het terugdringen en voorkomen van jeugdoverlast in de Schadewijk gebeurt door een integrale aanpak waarbij er vanuit de domeinen wijkgericht werken, integrale veiligheid, jeugd en welzijn door gemeente, wijkraad, stichting wijkcentrum en ketenpartners afspraken gemaakt zijn en acties worden uitgezet.

a. Wijkgericht werken (Wethouder Wagemakers – aandachtswethouder Schadewijk)

Actie 1: Structurele aandacht kernteam

In het kernteam is de overlast in het wijkcentrum en op het Cruijff Court een vast agendapunt. Op basis van de actuele situatie gaan de betrokken partijen afspreken welke acties ondernomen worden. Vanuit het kernteam is contact met de wijkraad, de wijkstichting en met de burgers.

Actie 2: Veiligheid waarborgen in het wijkcentrum

Als er veiligheidsincidenten zijn, dan kan er vanuit het wijkcentrum contact gelegd worden met de politie. Daarnaast is door de wijkcoördinator en de voorzitter van de stichting van het wijkcentrum afgesproken dat er, indien nodig, een beveiligingsbureau op afroep beschikbaar is bij calamiteiten.

Actie 3: Extra aandacht Handhavers openbare ruimte

De handhavers openbare ruimte gaan, naast de reguliere surveillances, wekelijks een bezoek kunnen brengen aan het wijkcentrum Schadewijk waarin ze contact zullen onderhouden met de vrijwilligers in het wijkcentrum.

Actie 4: Ambities voor een leefbare omgeving in de Schadewijk

Naar aanleiding van de jeugdoverlast in en om het wijkcentrum in de afgelopen periode, zijn wijkraad, bestuur van het wijkgebouw, welzijnswerk en gemeente zijn, onder leiding van het CCV bij elkaar gekomen om plannen te maken ter bevordering van de leefbaarheid in de Schadewijk.

Tijdens een eerste bijeenkomst zijn vijf ambities geformuleerd:

- Ambitie 1: Aan de slag met de jeugdgroep nabij het wijkcentrum
- Ambitie 2: Perspectief bieden aan de jeugd t/m 14 jaar
- Ambitie 3: Gebruikers en vrijwilligers van het wijkcentrum een handelingsperspectief bieden
- Ambitie 4: Wat zegt de bewoner? Zicht krijgen op de beleving van bewoners
- Ambitie 5: De buurt betrekken en betrokken houden

Door de bovenstaande partijen zullen deze ambities verder besproken en uitgewerkt worden.

Deze actie is niet zozeer gericht op de aanpak van jeugdoverlast. Maar is met name een actie gericht op de bevordering van de leefbaarheid. De wijkcoördinator pakt deze actie per direct op samen met de wijkraad en de bewoners. De acties en afspraken zullen in dit aparte spoor (in samenhang met actie 9) verder uitgewerkt worden.

b. Integrale Veiligheid (Burgemeester Buijs – Portefeuillehouder IV)

Actie 5: Ernstige jeugdoverlast aanpakken samen met politie en OM

Als overlast niet meer op wijk- of dorpsniveau kan worden aangepakt, of als de problematiek van de jeugdgroep te complex is, dan wordt opgeschaald naar het veiligheidsdomein. Dit leidt tot de volgende stappen: Door 'de driehoek' van gemeente, politie en OM wordt bepaald dat extra inzet nodig is voor een problematische jeugdgroep. Waarna in het Regionaal Veiligheidshuis Maas en Leijgraaf zorg- en strafpartners informatie met elkaar uitwisselen en samen zorgen voor een plan van aanpak. Over (leden van) de jeugdgroep Schadewijk zijn in het afgelopen jaar plannen van aanpak op persoonsniveau en op groepsniveau gemaakt. Dit heeft geleid tot een integrale aanpak waardoor de overlast verminderd is.

Actie 6: Complexe jeugdproblematiek aanpakken vanuit zorg én straf

Voor een aantal jongeren uit de jeugdgroep Schadewijk geldt dat er sprake is van complexe problematiek op de terreinen straf en zorg. Door de coördinatoren van het BJG en het RVML worden deze complexe casussen periodiek besproken en wordt afgesproken vanuit welke

invalshoek (jeugd, werk en inkomen, volwassenen, veiligheid) de coördinatie gevoerd moet worden. Voor de betreffende jongeren uit de Schadewijkgroep zijn in dit kader verschillende acties ondernomen. Hierbij is gezorgd dat een aantal jongeren op school zijn gebleven, of weer terug naar school zijn gegaan en passende hulpverlening hebben gekregen.

Optionele actie: Objectbeveiliging door tijdelijk cameratoezicht

Indien nodig voor het waarborgen van openbare orde kan de burgemeester overgaan tot het instellen van tijdelijk cameratoezicht. In de afgelopen jaren is er twee keer een periode van cameratoezicht ingesteld op het Cruijff Court. Het doel van dit toezicht (dat beide keren enkele maanden van kracht was) was objectbeveiliging om de vernielingen op het Cruijff Court tegen te gaan. Het effect was dat de vernielingen en de jeugdoverlast op deze locatie afnamen. Gelijktijdig nam de jeugdoverlast in Berghem toe. Jeugd die eerder voor overlast zorgde op het Cruijff Court, werd toen regelmatig in Berghem aangetroffen in overlastsituaties.

c. Jeugd en Welzijn (Wethouder Peters – Portefeuillehouder jeugd en welzijn)

Actie 7: Structurele aandacht voor jeugdgroepen op straat

Het BJJG voert de coördinatie over de aanpak van problematische jeugdgroepen en individuele risicojongeren. Deze aanpak is gericht op de jongeren en de jeugdgroepen. Hierbij wordt samengewerkt door Aanzet, Vivaan, Politie, Novadic-Kentron, Leerplicht, afdeling Werk en Inkomen (integrale jongerenaanpak) en de Raad voor de Kinderbescherming. De jeugdgroepen die voor overlast zorgen in en rondom het wijkcentrum Schadewijk én op en rondom het Cruijffcourt zijn een vast agendapunt tijdens het overleg.

Actie 8: Inloopactiviteit jongerencentrum 't Honk

De jeugdgroep die voor veel overlast heeft gezorgd heeft de mogelijkheid om op diverse dagdelen in de week gebruik te maken van jongerencentrum 't Honk en komt op dit moment twee avonden in de week op jongerencentrum 't Honk. Hierdoor is er op die avonden minder overlast op straat en zijn jongerenwerk in staat om contact te hebben met de jongeren en in te zetten op een gedragsverandering, aanpakken van problemen, en motivatie richting school of werk.

Actie 9: Coördinatie en regie binnen het wijkcentrum

Er is behoefte aan meer coördinatie en regie binnen het wijkcentrum en bij de aanpak van locatiegebonden overlastsituaties. We gaan onderzoeken wie deze rol het beste op kan pakken. Deze actie wordt opgepakt in samenhang met actie 4.

5. Preventieve maatregelen voor de langere termijn

Actie 10: Duurzame aandacht voor jeugd in de Schadewijk

Er zijn signalen van vrijwilligers dat tieners moeilijker zijn te hanteren bij activiteiten en van de basisschool dat er onder de basisschooljeugd veel problemen (o.a. in de thuissituatie) spelen. Gemeente, IKC de Regenboog en Vivaan zijn met elkaar in gesprek met betrekking tot de jongere jeugd uit de Schadewijk. Met als doel zorgen dat er vroegtijdig voldoende begeleiding, toezicht en ondersteuning is zodat problemen kunnen worden aangepakt, en overlastgevend of crimineel

gedrag eerder kan worden aangepakt. Vivaan en IKC de Regenboog hebben hiervoor plannen ontwikkeld. In oktober worden deze plannen nader besproken en uitgewerkt.

Actie 11: Jongeren in de Piekenhoef – de komende 5 jaar

Er wordt in beeld gebracht of er meer aandacht moet zijn voor ruimte, voorzieningen e.d. voor jongeren in de Piekenhoef. Dit om te voorkomen dat er voor de jeugd die nu in de leeftijdscategorie 8-12 zit, over een aantal jaar geen ruimte is in de wijk, waardoor het risico op overlast groter is.

6. Randvoorwaarden

a. Financiën en voldoende capaciteit ketenpartners

Ketenpartners geven aan dat de reeds ingezette acties binnen de bestaande capaciteit kunnen uitvoeren. Voor wat betreft de uitwerking van nieuwe acties (bijv. actie 4, actie 9 en actie 10) is nog niet duidelijk of deze ook binnen de bestaande middelen en capaciteit passen.

b. Realistische verwachtingen

Bij de aanpak van jeugdoverlast is het van belang om een realistisch beeld te hebben van de te verwachte resultaten:

- Het is onmogelijk om alle jeugdoverlast op te lossen. Jongeren die elkaar op straat willen ontmoeten en omwonenden die hier overlast van ondervinden, dat is van alle tijden.
- Het is ook onmogelijk om van alle problematische jeugdgroepen aanvaardbare jeugdgroepen te maken.
- En helaas is het ook niet altijd mogelijk om het hinderlijke en overlastgevende gedrag dat deze groepen veroorzaken op korte termijn te verminderen.

Tegelijkertijd is het belangrijk om een realistisch beeld te hebben van de overlast die door omwonenden, vrijwilligers en bezoekers van het wijkcentrum ervaren wordt. Een gevoel van onveiligheid of een gevoel van overlast moet serieus genomen worden.

c. Communicatie, overleggen en informatie-uitwisseling

Het is van belang goed te communiceren over jeugdoverlast en de acties die ondernomen worden. Bewoners moeten weten wat er gedaan wordt aan de overlast en waarom het niet lukt om overlast terug te dringen, en partners moeten van elkaar weten wat men kan en niet kan bij de aanpak van jeugdoverlast.

d. Uitvoering en bewaken van de voortgang

- De acties die in dit plan van aanpak staan worden vanuit de verschillende domeinen uitgevoerd.
- De wijkcoördinator en de aandachtswethouder Schadewijk zijn vanuit hun directe verbinding met de wijk, degenen die ambtelijk en bestuurlijk het overzicht bewaken over de integraliteit.

e. Afstemming

Dit plan van aanpak is afgestemd met:

- de drie betrokken collegeleden (burgemeester Buijs, wethouder Peters en wethouder Wagemakers)
- Wijkraad Schadewijk
- Bestuur wijkcentrum Schadewijk
- Kernteam Schadewijk
- Politie
- Regionaal Veiligheidshuis Maas en Leijgraaf
- Basisteam Jeugd en Gezin
- Vivaan
- Sociaal wijkteam Schadewijk